

- **Secretariaat Historische Kring Heemskerk:**
Wielewaal 24, 1965ED Heemskerk
- **Postadres:** Postbus 46, 1960AA Heemskerk
- **E-mail:** secretaris@historischekringheemskerk.nl
- **Website:** www.historischekringheemskerk.nl
- **Historisch Huis:** Kerklaan 1-2h, 1961GH Heemskerk (0251-252658)

Uitnodiging

voor de najaarsledenvergadering
Historische Kring Heemskerk
op **woensdagavond 15 november 2017**
in de Jansheeren, Maltezerplein 1, aanvang
20.00 uur, zaal open om 19.30 uur.

AGENDA:

1. Opening door voorzitter Henk Engel en mededelingen
2. Verslag voorjaarsledenvergadering van 12 april 2017
3. Begroting 2018
4. Bestuursverkiezing
5. Mogelijke vragen en nadere uitleg naar aanleiding van berichten in de Nieuwsbrief.
6. Rondvraag
7. Presentatie Heemskring 58.

PAUZE

PRESENTATIE

Het historisch en archeologisch verleden van de Oosterweg en de bewoning door de jaren heen. Een presentatie door de auteurs van het boek "Oh Oosterweg, wat ben je rijk ..."

Namens het HKH-bestuur,
Libbe van Dijk, secretaris.

 VERSLAG VOORJAARSLEDENVERGADERING VAN WOENSDAG 12 APRIL 2017.

---

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Henk Engel opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

Voorzitter bedankt de vrijwilligers die, ondanks de korte voorbereidingstijd de expositie voor Kom in de Kas bij kwekerij Sap hebben gerealiseerd. Ook vraagt hij om materiaal over de conservenfabrieken voor het thema industrialisatie. Secretaris Libbe van Dijk vermeldt de afmeldingen voor deze avond.

2. Verslag najaarsledenvergadering van 14 november 2016.

Er zijn geen op- of aanmerkingen op het verslag.

3. jaarverslag secretaris

Er komen geen vragen naar aanleiding van het verslag.

4. Financieel jaarverslag 2016

Penningmeester Hes Niesten geeft een korte toelichting op het verslag. Door terughoudendheid in het uitgavenpatroon van de werkgroepen i.v.m. de komende verhuizing en verlaging van de drukkosten is er een behoorlijk positief saldo ontstaan van circa € 7.600,-. Dit saldo is toegevoegd aan het Eigen Vermogen. Op de vraag uit de zaal over de ontvangsten van de Rabo-fietsdag antwoordt de penningmeester dat in 2016 hiervoor € 135,- is ontvangen. Tevens doet hij de oproep om ook 11 juni mee te doen met deze fietsdag. De heer Jos Niesten doet het aanbod om bij de startplaats (IJSbaan Kees Jongert) HKH-materiaal neer te leggen. De heer van Henten vraagt of er speciale acties zijn om het ledental op te krikken. De HKH is bij verschillende gelegenheden aanwezig met een stand. Daarnaast wordt gestart met lezingen en films om de HKH meer zichtbaar te maken. De eerste lezing op 20 april in de kapel van de voormalige muziekschool gaat over de Tweede Wereldoorlog. Voorzitter deed tevens een oproep voor versterking van de werkgroep lezingen en films.

5. Verslag van de Kascommissie

De penningmeester leest het verslag van de Kascommissie voor. Naar aanleiding van dit verslag vraagt de voorzitter om décharge van de penningmeester voor de uitvoering van het financieel beleid en décharge van het bestuur voor het financieel beleid. De leden verlenen met applaus de penningmeester en het bestuur de gevraagde décharges.

6. Benoeming Kascommissie

Er melden zich twee nieuwe leden voor de Kascommissie, te weten mevrouw Yvonne Sant en de heer Jan Duijn. Zij zullen tezamen met huidige leden een rooster van aftreden opstellen.

7. Mogelijke vragen naar aanleiding van berichten in de Nieuwsbrief

De voorzitter geeft hierbij het woord aan Aart Andeweg. Aart gaf aan dat ook deze Nieuwsbrief weer goed gevuld is en wees op de rubriek 'Voor uw agenda'. Vervolgens werd er van verschillende kanten uit de zaal gevraagd naar de stand van zaken rond de huisvesting. Aart gaf aan dat het bestuur duidelijke wensen heeft ingebracht bij de gemeente, zoals de omvang van de te benutten ruimten, locatie in het centrum, multifunctioneel gebruik. Samen met de gemeente is een aantal opties beoordeeld, zoals:

- Huidige pand aan de Kerklaan 1, gezien de eis van een maatschappelijke bestemming daarvan;
- Ruimte in het gemeentehuis;
- Voormalige bibliotheek aan de Gerrit van Assendelftstaat;
- Twee klaslokalen in de school de Kariboe;
- Noodlokalen Zilvermeeuw na verplaatsing naar de omgeving gemeentehuis.

Dit heeft helaas nog niet geleid tot een definitieve oplossing. De leden achten dit een zorgelijke zaak, gezien de officiële opzegging van de huur per 1 januari 2018 en vragen daarom om de toezeggingen van de gemeente zwart op wit te laten zetten.

Ook vragen zij om een lobby naar de verschillende politieke partijen in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.

8. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

9. Presentatie Heemskring 57

Margriet Veken en Marjo Hoogewerf presenteren met verve de nieuwe Heemskring.

Na de Pauze

De film 'Zicht op water' over het ontstaan en ontwikkeling van (de omgeving van) het Noordzeekanaal werd na de pauze vertoond.

Voorzitter bedankt na afloop van deze lezing iedereen voor zijn of haar inbreng en wenst iedereen wel thuis.

Libbe van Dijk, secretaris.

Bestuursverkiezing

De heren Niesten en Van Zwieten zijn volgens rooster aftredend. Beide heren hebben zich bereid verklaard een nieuwe termijn als bestuurslid te willen fungeren. De heer Niesten zal ook in de nieuwe periode als penningmeester optreden. Het bestuur ondersteunt deze kandidaatstelling. Tegenkandidaten, gesteund door ten minste een/tiende gedeelte van de leden, kunnen zich tot de aanvang van de vergadering opgeven bij de secretaris. **Libbe van Dijk.**

Reacties op Heemskring 57

GEUZENBUURT (1)

De oplettende lezer John Groot van de Rijksstraatweg (Geuzenbuurt) maakte ons erop attent, dat de openingsfoto bij het artikel over de Geuzenbuurt niet klopt. Dat had hij goed gezien. Navraag maakte duidelijk dat de foto van Frans Huneker met zijn werklieden niet in Heemskerk, maar in Bloemendaal is genomen in 1930, bij de bouw van woningen aldaar. (red. HK)

PRIESTERWIJDING VAN PATER AD BLEEKER

De vraag waarom de reis naar Oudenbosch zo lang duurde en waarom de familie met de boot van de firma Wesseling vanuit Sassenheim vertrok, had te maken met de situatie vlak na de oorlog. De wegen waren praktisch onbegaanbaar. De firma Wesseling was een rederij in Zuid-Holland, die bloembollen vervoerde vanuit het bloembollengebied 'de Zuid' (o.a. Hillegom en Lisse) naar het bloembollengebied 'de Noord' (o.a. Julianadorp), waar veel bloembollenkwekers uit Zuid-Holland nevenbedrijven hadden

gevestigd. Omdat vervoer over de weg lastig was, koos men liever voor het vervoer over het water. Rederij Wesseling beschikte ook over een vrachtschip en vervoerde vaker toekomstige priesters naar hun wijding in Oudenbosch.

Piet Diemeer.

GEUZENBUURT (2)

Paul Huneker heeft mij ooit verteld, dat de eigenlijke Geuzenbuurt aan de overkant van de ventweg lag: een rijtje huizen vanaf slager Castricum tot aan het perceel weiland. In die huizen woonden voornamelijk niet-katholieken. Zij werden in die tijd 'geuzen' genoemd. Tijdens de buurtfeesten na de bevrijding werd de rij huizen aan de ventweg erbij gevoegd onder de naam Geuzenbuurt/ Reuzenbuurt. De buurtvereniging liep van de Duinderstreng tot aan de Kleine Houtweg.

Piet Diemeer.

(Reactie van red. HK: De ventweg draagt in de volksmond nog steeds de naam: de Geuzenbuurt.)

Gastvrouw of Gastheer

Voor de dinsdagavond is de HKH op zoek naar een nieuwe gastvrouw of gastheer. Het woord zegt het al: de bezoekers van de HKH op die avond tussen 19.00 uur en 21.00 uur gastvrij ontvangen. Je opent en sluit die avond het Historisch Huis van de HKH aan de Kerklaan. Je zet koffie en thee. Je bent het

aanspreekpunt voor de medewerkers die op die avond voor hun werkgroep aan de slag zijn, voor de mensen die binnenkomen en gesprekspartner aan tafel. Aan het eind van de avond, rond 21.00 uur, zorg je dat de ruimte opgeruimd en afgesloten achter gelaten wordt. Wil je hierover meer weten,

kom dan eens langs of informeer bij Leendert de Pee (tel. 06 51614963).

Nog beter: meld je aan bij dhr. Libbe van Dijk, secretariaat HKH, via een mailtje aan secretaris@historischekring-heemskerk.nl of via tel. 244005.

	UITGAVEN			ONTVANGSTEN		
	begroting 2018 €	begroting 2017 €	werkelijk 2016 €	begroting 2018 €	begroting 2017 €	werkelijk 2016 €
Kosten Nieuwsbrief	2.400	2.200	2.154			
Heemskring Kosten	10.000	10.000	10.066			
Kosten vaste uitgaven	12.400	12.200	12.220			
Kosten Schoonmaken	2.600	2.600	2.496			
Kosten huur (en energie)	1.060	2.400	2.139			
Kosten Energie	1.140	-	-			
Huisvestingskosten	4.800	5.000	4.635			
Kosten Keuken	300	300	186			
Kosten Ledenvergaderingen	1.400	1.500	1.171			
Kosten Publiciteit	750	750	-			
Bestuurs- en Organisatiekosten	4.000	3.500	4.645			
Organisatie-/bestuurskosten	6.450	6.050	6.002			
Contibuties en Lidmaatschappen	200	200	183			
Kosten Verzekeringen	500	500	475			
Drukwerk en Kantoorbenodigdheden	1.000	1.000	536			
Porti- en Vrachtkosten	1.750	2.000	1.519			
Algemene kosten	3.450	3.700	2.713			
Werkgroep Beheer	1.000	1.000	108			
Werkgroep Bibliotheek	250	500	68			
Werkgroep Fotografie	250	500	113			
Werkgroep Film / Video	500	500	54			
Werkgroep Genealogie	250	500	157			
Werkgroep Oud-Kadaster Heemskerk	500	750	327			
Werkgroep Educatie	250	500	84			
Werkgroep Rondleidingen	500	500	258			
Werkgroep Lezingen	200	-	-			
Werkgroep Redactie	200	200	70			
Werkgroep Exposities	250	300	144			
Automatiseringskosten	1.000	1.000	1.011			
Kosten Werkgroepen	5.150	6.250	2.394			
Totaal kosten	32.250	33.200	27.964			
				Ontvangsten Contributie	30.000	31.990
				Waarderingsubsidie	1.600	1.554
				Ontvangsten donaties exposities	100	380
				Ontvangsten donaties rondleidingen en lezingen	500	410
				Verkoppen Heemskring	250	693
				Verkoppen jubileumboek	25	75
				Verkoppen jubileum DVD	25	100
				Verkoppen overige boeken	25	217
				Verkoppen foto's en overige	25	158
				Bankrente minus -kosten	(300)	(204)
					33.700	35.373
				Subsidie Open Monumentendag	720	700
				Subsidie Kom in de Kas	-	-
				Projectsubsidies	720	700
				Kosten Open Monumentendag	720	487
				Kosten Kom in de Kas	-	-
				Projectkosten	720	487
				Saldo projecten	-	213
				Exploitatiesaldo	-	7.622
				Totaal ontvangsten	33.200	27.964

TOELICHTING

De begroting 2018 staat onder druk van een dalend ledental, waardoor de te ontvangen contributies lager worden ingeschat dan in de begroting 2017. Ook andere ontvangsten worden voorzichtiger ingeschat en de ontvangen rente is nagenoeg nihil, waardoor de bankkosten zelfs hoger uitvallen dan de rente die wordt ontvangen. Het saldo van bankkosten en rente wordt opgenomen als negatieve ontvangsten. De totale ontvangsten worden door deze oorzaken ca. €1.500 lager begroot dan in 2017.

Door het ontbreken van een Kom in de Kas-expositie in 2018, kan uiteindelijk voor reguliere kosten € 32.250 worden gereserveerd, ongeveer € 1.000 lager dan in 2017. De besparing op de

kosten is vooral opgelegd aan de werkgroepen die tegenover € 6.250 vorig jaar, € 5.150 te besteden hebben in 2018.

Opgemerkt wordt dat op generlei wijze rekening is gehouden met gevolgen van het vertrek uit de Kerklaan en de verhuizing naar een nieuwe omgeving. Ondanks lopend intensief overleg met de Gemeente als verhuurder en subsidieverstrekker ontbreekt het nu nog aan concrete gegevens omtrent kosten en subsidies, waardoor de gevolgen voor het budget nog niet kunnen worden ingeschat.

Heemskerk, september 2017
Hes Niesten, penningmeester

Ontvangen materiaal

Sinds kort zwaaien wij de scepter in Heemskerk nu wij in het bezit zijn gekomen van de staf van (een vorige) Prins Carnaval en enkele andere attributen.

Feestvieren kan voortaan ook in een kampioens-shirt van ADO '20.

Door het verkrijgen van een (afgeboekt) RPS-spaarbankboekje zitten we goed bij kas en door de schenking van enkele oude regionale atlanten raken de weg niet kwijt. Verder kregen we oude vloertegels uit de bakkerij Schuit en een model van de handkar van bakker Beemsterboer.

Veel overhandigde informatie en foto's geven een beeld van enkele plaatselijke, opgeheven scholen en ook van de kerkhoven en de grafrechten.

Op het verzoek om bidprentjes zijn de eerste stapeltjes al binnen gekomen.

Door een gift van honderden dia's kan de ontwikkeling van Heemskerk in de vorige eeuw getoond blijven worden en daar helpen de ontvangen fotoboeken uit het archief van Willem van Rixel zeker ook toe bij.

Ook kregen we dia's over het feest '900 jaar Heemskerk'. Het opgespoten strand was goed voor een specifiek schaalpje.

Alle ingebrachte goederen zijn met dank aan de gevers intussen bij de diverse werkgroepen ondergebracht.

Cor Teeling, gastheer.

OP ZOEK NAAR BIDPRENTJES

Binnen de werkgroep Genealogie was al een groot aantal bidprentjes verzameld.

De wens is de bestaande verzameling uit te breiden en de dan ontstane collectie onder te brengen in een aparte beeldbank op de website. Hieraan wordt thans gewerkt.

Wij zoeken dan ook in brede kring naar bidprentjes, rouwadvertenties, communieplaatjes en andere herinneringen die vroeger binnen de (katholieke) gemeenschap gebruikelijk waren, om deze middels de beeldbank voor het nageslacht te bewaren.

Bent u in het bezit van deze artikelen en bereid deze af te staan of te laten scannen, neem dan contact op met de HKH via Hes Niesten, 0251-237283.

Voorwaarde is wel dat de herinneringen een raakvlak moeten hebben met Heemskerk. Als het om personen gaat, dienen deze dan geboren te zijn, gewoond te hebben of overleden of begraven te zijn in Heemskerk. Wij zien uit naar uw reacties.

Hes Niesten.

HUISVESTING HKH

Het zoeken naar een alternatief voor de huidige huisvesting van de HKH heeft in 2017 veel aandacht gekregen én veel energie gevraagd.

OPTIES

Er liggen nu twee opties:

1. het Gemeentehuis: deel zijn van het gemeentehuis met bibliotheek en cultuurcentrum. We kunnen dan multifunctioneel gebruik maken van de faciliteiten aldaar in combinatie met eigen werkruimte voor de HKH. Die werkruimte zal dan deels afgesloten kunnen worden en deels in het meer openbare deel van het gemeentehuis vorm gegeven worden. De vraag bij de uitwerking hiervan is nog of dat voldoende werkbare werkruimte oplevert. Bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief hebben we daar nog geen definitief uitsluitsel over. Het grote inhoudelijke voordeel van de optie 'het Gemeentehuis' is, zoals boven vermeld, dat we als HKH deel uitmaken van een multifunctioneel groter geheel, waardoor we zichtbaarder kunnen zijn voor de Heemskerkers.

2. de Mariaschool: in de vrijkomende ruimte van de kunsttuleen, maar in combinatie met het gemeentehuis, met bibliotheek en cultuurcentrum. In deze optie zien we de ruimte in de Mariaschool aan de A. Verherenstraat als de werkplaats van de HKH. Daar kunnen de vrijwilligers, de werkgroepen hun werk doen. Het gemeentehuis zien we in deze optie als de plek waar de HKH zichzelf in de etalage zet. Een servicepunt met lezingen, filmavonden, exposities, een informatiezuil.

Deze optie is een alternatief voor het geval de optie Gemeentehuis toch te weinig werkbare ruimte geeft voor de werkgroepen en vrijwilligers. De voorkeur gaat uit naar optie 1, maar deze 2^e optie is voor het bestuur ook een serieuze optie.

Bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief is de definitieve afweging / keuze nog niet gemaakt. We hopen en verwachten daar tijdens de ledenvergadering meer over te kunnen zeggen.

AFWEGINGEN

Er zijn twee, eigenlijk drie belangrijke invalshoeken die meewegen bij de definitieve keuze:

- Welke optie biedt de HKH, nu we door de ontwikkelingen toch moeten omzien naar een andere ruimte, de grootste kans om goed zichtbaar de toekomst in te gaan. Waar kunnen we goed de nadruk leggen op presentatie en contacten. Hoe en op welke plek ziet men ons het best. Voor de toekomst en de door-

ontwikkeling van de HKH is dit belangrijk!

- Hoe creëren we een goede werkruimte voor de werkgroepen en de vrijwilligers. Tenslotte is het werken 'achter de schermen' van de werkgroepen voorwaardelijk voor het naar buiten treden! Een goede balans tussen deze twee invalshoeken bij het maken van de afwegingen vindt het bestuur van belang.

Verder noemen we nog een derde belangrijk aandachtspunt:

- De financiële kant van de zaak. We hebben bij de start van de gesprekken rond de nieuwe huisvesting al aangegeven, dat bij verhuizing er kosten gemaakt zullen moeten worden voor:

- de infrastructuur, inrichting en verbouwing (afhankelijk van de locatie)
- de verhuizing zelf m.b.v. een verhuisbedrijf.

Structureel zal er huur betaald moeten worden. Momenteel betaalt de HKH afgerond 2200 euro aan huur, servicekosten en energielasten. Een bedrag dat indertijd mede tot stand gekomen is op basis van de eigen inzet door de HKH bij de verbouwing van de bovenverdieping aan de Kerklaan. De HKH kan zich geen structureel hogere huur veroorloven. Bij hogere huurkosten dan nu zal de HKH daar een bijdrage van de gemeente voor vragen

APARTE BERGING OP AFSTAND

Apart zullen we voor het vele materiaal van de HKH een berging moeten vinden. We hebben aangegeven dat het een berging op afstand kan en mag zijn. Het gaat dan om die spullen die niet altijd direct nodig zijn, zoals de materialen van de zolder (die nu overigens uitgezocht en kritisch doorgenomen worden) en delen van de materialen beneden.

Een paar mogelijkheden daartoe worden verkend.

DE KERKLAAN

In de ledenvergadering van april 2017 werd gevraagd naar de zekerheid van langer kunnen blijven in de Kerklaan als per 1 januari 2018 de alternatieve huisvesting nog niet beschikbaar is. Die toezegging is intussen gedaan in een brief door het college van B. en W. Dat betekent dat als per 1 januari de nieuwe huisvesting nog niet beschikbaar is, we in de Kerklaan onze deur open kunnen blijven zetten!

Henk Engel (voorz. HKH).

KAPELLEZINGEN

Dit voorjaar zijn we begonnen met het organiseren van bijeenkomsten, ongeveer 1 x per maand op woensdagavond in de Kapel van Kerklaan 1. Tot op heden zijn diverse onderwerpen aan de orde geweest, zoals Wereldoorlog II, kastelen in Heemskerk, winkelen in Heemskerk, de ontwikkeling van Heemskerk in wijken. Steeds worden oude en nieuwe aspecten van een onderwerp belicht. De volgende kapellezing is op woensdag 8 november over de conservenindustrie in de IJmond. (Zie ook de agenda, blz. 12)

De opzet voor deze avonden is (na een korte inleiding): het vertonen van filmbeelden en/of foto's van en het vertellen over die onderwerpen. Dit vullen we aan met het interviewen van mensen die bij die onderwerpen betrokken zijn of verhalen van betrokkenen. Het geheel heeft een interactief karakter door ook de inbreng van aanwezigen in de zaal in te passen. Hoewel alles voor verbetering vatbaar is, zijn de eerste bijeenkomsten redelijk geslaagd. De interviews moeten nog wat gericht, maar het tonen van foto's roept veel reactie op. Er is een redelijke belangstelling.

De reacties van aanwezigen op het vertonen van foto's heeft ons aan het denken gezet: wat te denken over het organiseren van 'praatavonden' waar aanwezigen reacties geven (en met elkaar bespreken) n.a.v. vertoonde foto's. Misschien kunt u ons laten weten of u daar belangstelling voor hebt. Dat kan op de najaarsledenvergadering of op een ander moment.

Werkgroepleden Joke Kranendonk, Jan Prins en Aart Andeweg.

VOORLOPIG GEPLANDE KAPELLEZINGEN IN 2018:

17 januari	Kapellezing over 'Groei van Heemskerk in wijken'
14 februari	Praatavond over archieffoto's
21 maart	Kapellezing over 'Verpleeghuis St. Joseph' en gezondheidszorg
18 april	Kapellezing over Collaboratie in Heemskerk
23 mei	Praatavond over archieffoto's

UNIEK BOEK MET CENTRUMWANDELING IN DE MAAK!!!

De werkgroep Educatie is in de afrondende fase bezig met een centrumwandeling door Heemskerk. Het prachtige boekje komt in het voorjaar 2018 te koop.

Werkgroep Educatie.

BOEK: "OH OOSTERWEG, WAT BEN JE RIJK ..."

Het laatste stuk van een historische route (maar ook het kwispelend staartje)

een eenvoudig verhaal verteld. Voor al de verkregen gegevens zijn een enquête gehouden onder de huidige bewoners van de Oosterweg en vele gesprekken gevoerd met oud-bewoners en anderen. Tijdens de najaarsledenvergadering op woensdag 15 november 2017 wordt na de pauze een korte presentatie gegeven over de inhoud van het boek. Tevens wordt dan bekend gemaakt wanneer het boek zal verschijnen.

Binnenkort verschijnt een boek over de Oosterweg. Het omvat twee delen. In het algemene deel wordt het historisch en archeologisch verleden beschreven en de werkzaamheden van de buurt, die in werkgroepen ijverden voor het behoud van het landschap van de Oosterweg en omgeving. In het daarop volgende deel wordt ingegaan op de bewoning door de jaren heen vanaf omstreeks 1880. Het wel en wee van de bewoners wordt in

Het boek is daarna verkrijgbaar tijdens de openingsuren van ons Historisch Huis aan de Kerklaan op maandagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur. Ook is het telefonisch te bestellen bij de auteurs: Piet Termes (0251-656821, Castricum), Lambert Koppers (06-44676356), Henk Eijking (06-47015447).

MEDEWERKERS, DAAR HEB JE ER NOOIT GENOEG VAN.

Er wordt hard gewerkt in de verschillende werkgroepen. Zo is er de laatste tijd veel werk verricht in de beeldbanken. Nieuwe medewerkers maken het mogelijk dat foto's, boeken, bidprentjes en objecten worden ingevoerd en beschreven.

Kennis van afbeeldingen gaat zo niet verloren. We mogen de recente ontwikkelingen in Heemskerk niet vergeten, vandaar dat deze in foto- en filmbeelden vastgelegd moeten worden. Wie kan op dit punt onze HKH ondersteunen om ons dorp in beeld te houden?

In de werkgroep genealogie is momenteel dringend versterking nodig. Een goed moment om ingewerkt te worden in stamboomonderzoek en het werken met computerprogramma's. Wie?

Met lezingen en andere bijeenkomsten willen we Heemskerkers laten zien en horen wat er zoal leefde en leeft in ons dorp. Ook het organiseren van tentoonstellingen kan daar een bijdrage toe leveren. Er is vast en zeker wel iemand die aan deze activiteit wil meedoen! Kom eens langs.

Zit er iets voor je bij of wil je eerst meer informatie over het werk? Neem dan contact op met Libbe van Dijk (secretaris@historischekringheemskerk.nl, tel. 0251 244005).

WONINGNOOD

De redactie van de Heemskring heeft plannen voor een artikel over woningnood en verplichte inwoning na de Tweede Wereldoorlog.

Graag willen we over dit onderwerp bijzonderheden vernemen van lezers:

- *Welk gezin moest (gedwongen) anderen in huis nemen?*
- *Wie zocht woonruimte en moest genoeg nemen met een (beperkte) plaats in het huis van anderen?*
- *En daarbij onder andere: welke invloed had dat op het gezinsleven van beide partijen?*

Uw (schriftelijke) informatie en/of tips naar bronnen ontvangen we graag via:

redactie@heemskring.nl Bellen mag ook naar de redactieleden (zie colofon Heemskring).

MEDEWERKERS BIJEENKOMST 2 OKTOBER

Met een eenvoudig, heerlijk buffet heeft het bestuur van de HKH de medewerkers bedankt voor hun gewaardeerde jaarlijkse steun en inzet. Tijdens de maaltijd is het nodige bijgepraat en zijn de contacten warm gehouden. Aan het eind heeft de groep Achterom met muziek en teksten de jaarseizoenen doorgenomen, waarin vooral het bezinnende element een plaats kreeg. Een geslaagde ontmoeting.

Redactie Heemskring zoekt versterking

De redactie van de Heemskring verzorgt twee maal per jaar een editie van de Heemskring, die met plezier door de leden ontvangen en gelezen wordt!

De redactie bestaat uit drie personen: Ineke Broekhuizen, Marjo Hoogewerf en Margriet Veken-Hoogewerf. Voor het bedenken, vullen, schrijven en redigeren van de Heemskring zoekt de redactie versterking.

Vraag vrijblijvend informatie aan bij de redactieleden (zie colofon van de Heemskring) of via redactie@heemskring.nl

---

ICT'ER GEZOCHT

Af en toe zit ik als (plv-) systeembeheerder met vragen over het omgaan met bestanden binnen ons domein op de computers van onze service-provider. Daarover wil ik op zo'n moment graag met een deskundige overleggen. Beschikt u over ruime ervaring in dit soort zaken en bent u bereid zich af en toe in te zetten als sparring-partner, neem a.u.b. contact met mij op via 0251-237283, zodat we eens kunnen overleggen over dit soort vragen. Ook wanneer u belangstelling hebt voor een ideeën over de wijze waarop onze beeldbanken kunnen worden verfraaid of aangepast, zijn er mogelijkheden voor samenwerking. Een lege stoel is snel bijgeplaatst. Ik hoor graag van u.

Hes Niesten.

REGIONAAL OVERLEG.

De HKH neemt al enige jaren deel aan het 4-partijenoverleg, bestaande uit Historisch Genootschap Midden-Kennemerland (HGМК), Museum Kennemerland (MK), Historische Kring Velsen (HKV) en de HKH. Inmiddels nemen ook het Historische Genootschap Assendelft (HGA) en de werkgroep Oud-Castricum deel aan dit overleg en is het overleg omgedoopt in Regionaal Overleg. Doel van dit overleg is om elkaar te informeren over de activiteiten, om van elkaar te leren en om samen te werken. Voorbeelden van die samenwerking zijn het project 'De nijvere IJmond' en de samenwerkingsovereenkomst met de stichting Oer-IJ.

Om de onderlinge samenhang niet alleen op bestuursniveau te versterken, is er op 16 september jl. een regionale bijeenkomst voor de vrijwilligers van de deelnemende verenigingen gehouden. Daarbij werd genoten van een uitstekende lunch in het Museum Kennemerland en werd aansluitend het Hoogovenmuseum bezocht, waar de vrijwilligers uitgebreide informatie kregen over de geschiedenis van de Hoogovens en de gehanteerde technieken voor het maken van staalproducten in de loop der tijd.

Libbe van Dijk.

DE NIJVERE IJMOND

Water, Stoom en Stroom zijn drie belangrijke elementen in de historie en de ontwikkeling van de

industrie in de IJmond, waar het water een belangrijke rol speelde en speelt, met het Noordzeekanaal als levensader.

De Historische Kring Heemskerk, het Museum Kennemerland en het Historisch Genootschap Midden Kennemerland geven daar van sept. 2017 t/m jan. 2018 met verschillende activiteiten aandacht aan. In deze Nieuwsbrief staan de activiteiten die vanaf eind oktober nog plaats vinden (zie ook de speciale folder).

WATER

• **Bezoek aan SHIP (Sluis Haven Informatie Punt).**

Het water is steeds een belangrijk element in de ontwikkeling van de nijverheid in de IJmond geweest. Op het sluisencomplex in IJmuiden is op 30 maart 2017 het Sluis Haven Informatie Punt (SHIP) geopend. Het nieuwe gebouw huisvest een vaste en wisselende tentoonstelling over het Noordzeekanaalgebied en de nieuwe zeesluis. Het SHIP neemt de bezoeker mee in het verhaal van de regio van nu en in de toekomst. Naast informatie

over de bouw van de nieuwe zeesluis in IJmuiden en het sluisencomplex, schenkt het SHIP ook aandacht aan de ontwikkeling van het Noordzeekanaalgebied, zoals innovatie en duurzaamheid.

Datum: do. 7 dec. en vr. 8 dec. 14.00 uur.

Ontvangst met koffie, vervolgens een rondleiding van ongeveer een uur:

Kosten: 5 euro, te voldoen bij aankomst. Max. 20 deelnemers per dagdeel. U gaat op eigen gelegenheid naar SHIP op de door u gekozen dag.

Adres: Noordersluisweg 1, 1975 AM IJmuiden.

U kunt zich aanmelden tot en met za. 2 dec. via een mailtje aan secretaris@historischekringheemskerk.nl of via tel. 244005.

STOOM

• **BLIK, tentoonstelling over de Conservenindustrie in de IJmond**

De tentoonstelling schetst de geschiedenis van de opkomst en ondergang van de conservenindustrie in de IJmond aan het begin van de twintigste eeuw.

Locatie: Museum Kennemerland, Noorderwijkweg 2a, Beverwijk

Kosten: 5,-, leden HGМК gratis.

Datum: van 23 sept. 2017 tot en met 28 jan. 2018.

Openingstijden: wo., za. en zo. van 14.00-17.00 uur

• **Lezing over de conservenindustrie in Beverwijk**

De toepassing van stoom heeft veel betekend voor de ontwikkeling van de industrie.

Zo ook voor de conservenindustrie. Overproductie in de tuinbouw in deze regio heeft geleid tot het opzetten van diverse conservenfabrieken in Beverwijk. Van de tweede helft van de 19e eeuw tot halverwege de jaren '60 van de afgelopen eeuw zijn veel kleine en enkele grote fabrieken in Beverwijk actief geweest met het verduurzamen van groenten, fruit, vlees en vis.

Naast de tentoonstelling hierover in het Museum Kennemerland organiseren we een drietal lezingen met bijzonderheden en foto's over deze inmiddels uit Beverwijk verdwenen tak van industrie.

De lezing wordt verzorgd door Gé Hofman die het verhaal zal houden over het ontstaan en de ontwikkeling van de conservenindustrie in het algemeen en in Beverwijk in het bijzonder.

John Rutte zal de rol van de Beverwijkse conservenindustrie belichten tijdens de crisistijd voor de 2e wereldoorlog, met name waar het gaat over de voedselvoorziening via de zogenaamde Centrale Keuken. In de tijd van de voedselschaarste in de oorlog heeft de conservenindustrie de rol van Noodkeuken vervuld. Ook daarop zal hij een toelichting geven.

Piet Diemeer zal meer vertellen over de aanvoer van groente en fruit, ook vanuit Heemskerk.

Datum: wo. 8 november, aanvang 20.00 uur

Locatie: Historische Kring Heemskerk (HKH), Kerklaan 1, 1961 GA Heemskerk

Kosten: € 5,-, leden HKH gratis (NB. Neem deze

Nieuwsbrief mee of de lidmaatschapskaart; zie elders in de Nieuwsbrief.)

U kunt zich aanmelden via een mailtje aan secretaris@historischekringheemskerk.nl of via tel. 244005, met vermelding lid ja/nee.

• **Bezoek aan de stoomsleepboot Adelaar**

Het publiek krijgt de mogelijkheid een bezoek te brengen aan de stoomsleepboot Adelaar. Dit in 1925 gebouwde schip behoort tot Hollands Glorie en wordt met grote liefde in werking gehouden.

Datum: Het schip ligt onder stoom en draaiende motor in de Beverwijkse haven op za. 18 nov. van 14.00 tot 17.00 uur en op zo. 19 nov. van 12.00 tot 17.00 uur.

Locatie Handelskade Beverwijk

Kosten: gratis.

U gaat op de door u gekozen dag op eigen gelegenheid naar de Adelaar aan de Handelskade.

STROOM

• **Bezoek aan Floricultura**

Een goed voorbeeld in de IJmond van de nieuwste ontwikkelingen wat betreft het productieproces is Floricultura in Heemskerk.

Datum: vr. 27 okt. en vr. 3 nov, 11.00 uur.

Locatie: Veredelingslocatie op de Strengweg 17a, Heemskerk

Kosten: gratis, maximaal 20 deelnemers per keer. U gaat op de door u gekozen dag op eigen gelegenheid naar Floricultura aan de Strengweg (herkenbaar aan de grote koepel voor het gebouw)

Floricultura is nationaal en internationaal de toonaangevende orchideeën-specialist op het gebied van veredeling, selectie en vermeerdering. Passie voor de orchidee is bij Floricultura de rode draad in de bedrijfsvoering. De kwaliteit van de orchideeën wordt door het breed opgezette veredelingsprogramma continu verder verbeterd. Daarnaast lopen in de geavanceerde testruimten van Floricultura continu onderzoeken gericht op de verbetering van de productiewijze. Het nieuwste kassencomplex voor veredeling en productie aan de Strengweg in Heemskerk is een 'kas zonder gas' met een ondergrondse warmte- en koudeopslag (WKO).

Het is de moeite waard Floricultura te bezoeken om te zien en te horen wat die passie voor het kweken van Orchideeën inhoudt en welke moderne bedrijfsvoering en processen daaraan ten grondslag liggen.

U kunt zich aanmelden via een mailtje aan secretaris@historischekringheemskerk.nl of via tel. 244005.

Henk Engel.

SAMENWERKING MET DE ST. KASTEELTUIN ASSUMBURG

De HKH houdt natuurlijk ook contact met de stichting Kasteeltuin bij Slot Assumburg.

In september is de Kasteeltuin een gemeentelijk monument geworden, waar officieel aandacht aan besteed is. Daarbij trad een van de leden van HKH, Pierre Janssens, op als dorpsomroeper. Natuurlijk zijn er de contacten ten behoeve van de rondleidingen door Slot Assumburg en de Kasteeltuin. Apart of in combinatie. De rondleiders van de HKH verzorgen enthousiast de rondleiding in Slot Assumburg en de mensen van de Kasteeltuin in de kasteeltuin. Daarvoor is onderling overleg en afstemming van belang. En dat gaat goed. In juli van dit jaar werd een lezing gehouden door een jonge en enthousiaste geschiedenisleraar over de historie van het kasteel voor de rondleiders van beide organisaties.

Afgelopen jaar is er ook contact geweest tussen de stichting Kasteeltuin en de HKH in het kader van de doorontwikkeling van het Assumburggebied.

Afgelopen jaren is er vanuit het beleidsplan Kasteeltuin sterk ingezet op doorontwikkeling van de Kasteeltuin en gebruik daarvan, het bezoekerscentrum en de relatie met Slot Assumburg. De inzet was indertijd nog breder: een volledige ontwikkeling van het Assumburggebied, met diverse aantrekkelijke bezoeken- en gebruiksmogelijkheden. Dat was het breedste scenario.

Nu de ontwikkelingen zo ver zijn (kasteeltuin, bezoekerscentrum en verbeterde relatie met Slot Assumburg en een nieuwe eigenaar), wil en moet het bestuur van de stichting Kasteeltuin verder kijken: hoe verder in de komende jaren. Daar hebben ze in het najaar 2017 een gesprek over gehad met het college van B.enW.

Waar denkt men aan:

- verder gaan met samenwerking met de nieuwe eigenaar van Slot Assumburg,
- aan het bezoekerscentrum een meer horecadeel verbinden?
- gebruik van de tuin naast Slot Assumburg meer integreren; wat voor mogelijkheden kun je daar creëren voor dagjesmensen?
- het archeologisch gebied Oud-Haerlem er meer in betrekken.

Wat betreft het laatste hebben we als HKH en stichting Kasteeltuin verder gesproken en contact gezocht met Jean Roefstra. Het idee is om de geschiedenis van Oud-Haerlem meer zichtbaar, informatief toegankelijker te maken zonder het archeologisch monument aan te tasten. Jean Roefstra heeft daar niet negatief op gereageerd en ziet mogelijkheden. Van belang is dat het archeologisch monument onaangetast blijft. Naar we hebben begrepen is ook het college van B&W enthousiast over de plannen van de stichting Kasteeltuin. Wat betreft het deel Oud-Haerlem zal de HKH daar actief in meedenken en aan mee werken. **Henk Engel.**

DIGITALE CULTUURHISTORISCHE WAARDENKAART HEEMSKERK

Op 5 september werd door wethouder Frowijn en de heer Van Dijk van de HKH de digitale cultuurhistorische waardenkaart Heemskerk met alle monumenten erop gepresenteerd. Ook de heer Andeweg van de Heemsstichting was daarbij aanwezig. Op deze digitale kaart zijn alle Heemskerkse gemeentelijke en Rijksmonumenten met een uitvoerige beschrijving opgenomen. Deze kaart is nog niet compleet. Zo zullen alle provinciale en overige cultuurhistorische waarden later worden toegevoegd. Vanuit de HKH en de Heemsstichting zijn verschillende suggesties gedaan om de toegankelijkheid en het gebruik van deze digitale kaart te verbeteren. De wethouder zegde toe deze aanvullingen waar mogelijk toe te voegen. Deze digitale kaart is voor iedere geïnteresseerde te raadplegen via www.heemskerk.nl/erfgoedregister en als mobiele site voor smartphones.

Libbe van Dijk.

OPEN MONUMENTENDAGEN

Op 9 en 10 september zijn de landelijke Open Monumentendagen gehouden. In Heemskerk waren dit jaar 10 monumenten opengesteld. Het geschatte bezoekersaantal van 1.225 was minder dan voorgaande jaren, voornamelijk veroorzaakt door het slechte weer. De nasleep van de Volksfeesten was een hinderpaal voor het bezoeken van de Dorpskerk, waardoor ook de tentoonstelling van boerenwagens minder belangstelling trok dan verdiend. Bovendien betekende het niet samenvallen met de Bloemendagen een vermindering van het aantal bezoekers, omdat de veilingklok in het buurtcentrum d'Evelaer op deze dagen niet te bezichtigen was. De kastelen, Chateau Marquette en slot Assumburg werden ondanks de mindere weergesteldheid redelijk tot goed bezocht. Mede dankzij de enthousiaste inzet van onze rondleiders kregen de kastelen voor de bezoekers een gezicht. De bezoekers van slot Assumburg konden voorafgaand of naderhand nog genieten van de Kasteeltuin en de daar aanwezige muzikale activiteiten. **Libbe van Dijk.**

LIDMAATSCHAPSKAART.

In het najaar wordt voortaan in de Nieuwsbrief steeds een lidmaatschapskaart afgebeeld, die geldig is voor het hele gezin in het vermelde jaar. U dient nog wel de familienaam in te vullen om de kaart geldig te maken. De kaart is bedoeld om aan te tonen dat u lid bent van de HKH en op grond daarvan bij diverse activiteiten toegang of korting kunt krijgen.

EN DAN NOG ....

Met een zekere regelmaat komen er vragen binnen bij de HKH naar de geschiedenis van een pand, de achtergrond van een straatnaam, de oorspronkelijke bewoners van een boerderij. Dat wordt dan uitgezocht en als het even lukt gedocumenteerd beantwoord. Gerard Castricum heeft daar bijvoorbeeld al een aantal malen uitzoekwerk voor gedaan, zoals nog heel recent n.a.v. een vraag van Menno de Vries over Kastanjeoord, Kleine Houtweg 34-36. De vraag was:

'Kastanjeoord is een boerderij, gebouwd in 1904 in opdracht van Engel de Ruijter. De eerste bewoner die ik heb kunnen vinden is Antonius Johannes de Vries. Hij huurde dat pand op 31 maart 1915 van notaris Moens. Vermoedelijk heeft iemand met de naam de Hoog er eerder ingewoond. Maar daar heb ik niets van kunnen vinden. Op 18 oktober 1932 is de heer de Vries vertrokken. Ik zou heel graag willen weten of er meer informatie is over de periode tussen 1904 en 1915.'

Gerard Castricum mailde onder andere naar dhr. Menno de Vries:

'In het tuindersgebied van Heemskerk is een ruilverkaveling geweest. Het perceel waarop de boerderij en thans het huis staat, had in 1832 de kadastrale aanduiding Heemskerk A 402. Uit dit zogeheten minuutnummer is het huidige perceel afkomstig. In latere jaren kom ik als kadastraal gegeven Heemskerk A 2613 tegen. Tegenwoordig zal de kadastrale aanduiding zijn Heemskerk E 2032. Om de informatie te vinden over het perceel tussen 1904 en 1915 zou in Haarlem de Kadasterviewer moeten worden geraadpleegd. Dat is voor niet ingewijden in de Kadastrale registratie een lastige activiteit. Het kan ook zijn dat de reeds genoemde en bekende informatie daarmee wordt bevestigd of misschien kan worden aangevuld. Ook nog vroegere informatie over de eigendom kan zo worden ingewonnen. Zo heb ik het vermoeden dat het perceel in 1735 'het Stammes croffe' heette.'

Gerard heeft bij de mail een bijlage gedaan met een aantal kaartjes. Het antwoord op zijn vraag maakte de vragensteller, zoals hij aangaf, heel blij!

Henk Engel, voorz. HKH.

f

Met 'De Schemering' werd Slot Assumburg en de Kasteeltuyn opgetild in deze tijd: een oud decor opnieuw uitgelicht. Een prachtige enscenering op een historische plek in Heemskerk. Geschiedenis vervlochten in het nu. Vol van inspiratie en fantasie.

Inspiratie? In oktober klonken tijdens de vrijwilligersavond van de HKH teksten en liederen over 'Tijd' en 'de Seizoenen'. In het lied 'De Wenteling' hoorden we als start:

*Als tijd een denderende trein was
ver het doel en even ver zijn grijs begin
enkel vaart: geen gister en geen morgen
dan ging ze voort een strenge toekomst in*

*maar er is wisseling van dagen en van nachten
en steeds weer komt na het donker licht
en de tijdstroom vult zich met verwachten:
na duister komt weer helder zicht.*

Tekst: Jan Tulp

*De tijd als levensloop met al wat eindigt en toch weer
steeds opnieuw begint. Ik vind het wel een mooie be-
nadering van onze geschiedenis. Het is daarbij goed je
geschiedenis te kennen. Om ervan te leren, om ervan te
genieten. Om het mee te nemen en niet te vergeten.
Op die manier kunnen we ontwikkelingen van nu in veel
gevallen een extra belichting geven door het in historisch
perspectief te plaatsen. Dat doet de HKH bijv. in de per-
soon van Aart Andeweg die iedere maand een actualiteit
in Heemskerk belicht vanuit de historie van datzelfde
Heemskerk in de Heemskerkse Courant. En ik denk dat
juist dat het belang van een Historische Kring is. Houd in
de cyclus van het leven je historie levend!*

*En als de schemering in Heemskerk eind september dan
ook nog eens valt zoals rondom Slot Assumburg, dan
maakt mij dat extra vrolijk. Ja, een schemervolle rijkdom!*

Henk Engel

Colofon

Nieuwsbrief HKH is een uitgave van de Historische Kring Heemskerk; ISSN 1383-9721

© 2017 Historische Kring Heemskerk. Oplage: 2050 exemplaren.

Druk: VHP, Heemskerk **Vormgever:** Ankie de Feijter **Bezorging:** R. Groen, Hondstong 38,
1964LH Heemskerk, tel 0251-235696 **E-mail:** ledenadministratie@historischekringheemskerk.nl

BESTUUR HISTORISCHE KRING HEEMSKERK:

Voorzitter: H.J.M. (Henk) Engel, Botter Acker
13, 1965TP Heemskerk, (0251) 243155

Secretaris: L. (Libbe) van Dijk, Wielewaal 24,
1965ED Heemskerk, (0251) 244005

secretaris@historischekringheemskerk.nl

Penningmeester: H.Ph.R. (Hes) Niesten,

Wielewaal 26, 1965ED Heemskerk, (0251) 237283

Leden: • Mevr. J. (Joke) Kranendonk, Botter
Acker 11, 1965TP Heemskerk, (0251) 239018

• J. (Jan) Zweeris, Gounodstraat 18, 1962EX
Heemskerk, (0251) 232914 • P.W. (Piet) van

Zwieten, Prof. ten Doesschatestraat 179, 1963AV
Heemskerk, (0251) 235827 • A. (Aart) Andeweg,

Woekeven 52, 1963RL Heemskerk, (0251) 237011

VOOR UW AGENDA

27 okt. Bezoek Floricultura (11.00
uur, Strengweg 17a, H'Kerk)

03 nov. Bezoek Floricultura (11.00
uur, Strengweg 17a, H'Kerk)

08 nov. Lezing over Conservenin-
dustrie (20.00 uur in Kapel van de
Muziekschool)

14 nov. Bestuursvergadering HKH
(09.30 uur, Historisch Huis)

15 nov. Najaarsledenvergadering
HKH (20.00 uur, de Jansheeren)

18 en 19 nov. Bezoek stoomsleep-
boot Adelaar (14 - 17.00 uur, Han-
delskade, B'wijk)

07 en 08 dec. Bezoek SHIP (14.00
uur, Noordersluisweg 1)

12 dec. Bestuursvergadering HKH
(09.30 uur, Historisch Huis)

09 april 2018. Voorjaarsledenver-
gadering (20.00 uur in Het Spec-
trum)

18 april 2018. Kapellezing door
Jan de Roos over Collaboratie in
Heemskerk WO II

Voorlopig geplande Kapellezingen in 2018:

17 januari Kapellezing over 'Groei
van Heemskerk in wijken'

14 februari Praatavond over ar-
chieffoto's

21 maart Kapellezing over 'Ver-
pleeghuis St. Joseph' en gezond-
heidszorg

18 april Kapellezing over 'Collabo-
ratie in Heemskerk WO II'

23 mei Praatavond over
archieffoto's